

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1415

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica te suci Mato Arlović, Marko Babić, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Gabrijel Knežević iz Nove Gradiške, na sjednici održanoj 4. svibnja 2016. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Utvrđuje se da su podnositelju ustavne tužbe Gabrijelu Kneževiću iz Nove Gradiške, u razdoblju od 7. prosinca 2011. do 20. lipnja 2012. te od 31. kolovoza 2012. do 21. studenoga 2012. bila povrijeđena prava zajamčena člankom 23. stavkom 1. i člankom 25. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.), te prava zajamčena člankom 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06. i 2/10.).

II. Ova odluka objavit će su u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Gabrijel Knežević (u daljnjem tekstu: podnositelj) podnio je Ustavnom sudu ustavnu tužbu zaprimljenu 13. veljače 2012., u kojoj navodi da se tužba podnosi »protiv odluke i postupka Kaznionice u Lepoglavi o smještaju u neadekvatne uvjete suprotne pravu zatvorenika ... koja odluka je protivna rješenju suca izvršenja Županijskog suda u Varaždinu ... koje je potvrđeno odlukom o žalbi po Županijskom sudu Varaždin ...«

U ustavnoj tužbi podnositelj ističe da su mu »odlukom i postupkom Kaznionice u Lepoglavi« povrijeđena prava zajamčena člancima 3., 16., 25. i 35. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

2. Iz sadržaja ustavne tužbe i dostavljene dokumentacije Ustavni sud utvrdio je da se podnositelj u vrijeme podnošenja ustavne tužbe nalazio na izdržavanju kazne zatvora u Kaznionici Lepoglava.

U povodu njegovog zahtjeva za sudsku zaštitu zatvorenika doneseno je rješenje sutkinje izvršenja Županijskog suda u Varaždinu broj: 2 Ik.I.672/11-4 od 23. studenoga 2011., kojim je sutkinja izvršenja utvrdila da je Kaznionica u Lepoglavi, protivno članku 74. stavku 3. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09., 18/11., 48/11., 125/11., 56/13. i 150/13.), nezakonito prikratila zatvorenika (podnositelja) u pravu na odgovarajući smještaj u spavaonici propisane kvadrature i zapremnine, tijekom boravka na 2B odjelu, u sobi br. 1.

Kaznionici u Lepoglavi naloženo je otklanjanje nezakonitog prikraćivanja, to jest osiguravanje smještaja podnositelja u spavaonici u kojoj će mu biti osigurano najmanje 4 m² i 10 m³ prostora.

U povodu žalbe Kaznionice u Lepoglavi, vijeće Županijskog suda u Varaždinu donijelo je rješenje broj: IK.I.672/11-8, 5 Kž I-159/11-3 od 7. prosinca 2011., kojim je žalba odbijena.

Nakon toga, u povodu podnositeljeve pritužbe Ministarstvu pravosuđa, Upravi za zatvorski sustav, zbog neizvršavanja navedenih rješenja, to je Ministarstvo podnositelju uputilo dopis od 19. siječnja 2012., u kojem se navodi da će nalog za poboljšanje uvjeta podnositeljeva smještaja biti izvršen čim za to budu postojale objektivne mogućnosti.

Uslijedio je, također u povodu podnositeljeve pritužbe, i dopis ureda upravitelja Kaznionice u Lepoglavi od 25. siječnja 2012., sličnog sadržaja.

3. Sukladno navedenom, podnositelj ustavnom tužbom prigovara zbog toga što se sudske odluke, koje sadrže pravomoćni nalog za poboljšanje uvjeta njegova smještaja u zatvoru, ne provode.

U takvom slučaju, kada izvor moguće povrede ustavnih prava ili prava na temelju Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06. i 2/10.; u daljnjem tekstu: Konvencija) leži u činjenici neprovođenja odluka nadležnih vlasti, donesenih po iscrpljivanju dopuštenog pravnog puta i sa svrhom zaštite prava podnositelja, a riječ je o pravima koja ulaze u domašaj članaka 21., 23. i 25. Ustava odnosno članaka 2. i 3. Konvencije, zaštita tih prava u nadležnosti je Ustavnog suda.

4. Slijedom navedenog, po zaprimanju ustavne tužbe Ustavni sud zatražio je od Ministarstva pravosuđa, Uprave za zatvorski sustav te od Kaznionice u Lepoglavi očitovanja o tome nalazi li se podnositelj i dalje na izdržavanju kazne u toj ili drugoj kaznionici i jesu li uvjeti njegova smještaja usklađeni s pravomoćnim nalogom iz rješenja sutkinje izvršenja Županijskog suda u Varaždinu broj: 2 Ik.I.672/11-4 od 23. studenoga 2011.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

5. Na osnovi zaprimljenih očitovanja Ministarstva pravosuđa, Uprave za zatvorski sustav te Kaznionice u Lepoglavi, Ustavni sud utvrdio je sljedeće:

Podnositelj je u Kaznionici Lepoglava boravio počevši od 28. veljače 2011.

U vrijeme nastupa pravomoćnosti rješenja sutkinje izvršenja Županijskog suda u Varaždinu od 23. studenoga 2011. (7. prosinca 2011.) odnosno u vrijeme kada su podnositelju upućeni dopisi kojima je obaviješten o trenutačnoj nemogućnosti izvršenja naloga iz naznačenog rješenja (siječanj 2012.), podnositelj je boravio na odjelu 2B, u sobi broj 1, površine 9,70 m², volumena 28,13 m³, opremljenoj sanitarnim čvorom površine 1,50 m², zajedno s još tri osobe.

U razdoblju od 15. veljače 2012. do 28. veljače 2012. boravio je u Zatvorskoj bolnici, a nakon toga je vraćen u istu sobu, u kojoj je nadalje boravio do 20. lipnja 2012., zajedno s još tri osobe.

Od 20. lipnja 2012. do 31. kolovoza 2012. bio je smješten na odjelu 1B, u sobi broj 11, površine 5,45 m², volumena 16,35 m³, opremljenoj sanitarnim čvorom površine 1,22 m², s još jednom osobom, a tijekom osam dana bio je sam.

Od 31. kolovoza 2012. do 21. studenoga 2012. boravio je na odjelu 2B, u sobi broj 16, površine 33,53 m², volumena 102,93 m³, opremljenoj sanitarnim čvorom površine 2,00 m², s još jedanaest osoba.

Od 21. studenoga 2012. do 29. studenoga 2012. boravio je, zbog stegovne mjere, u samici (soba broj 6, odjel 1A).

Dana 29. studenoga 2012. premješten je u Zatvor u Požegi, u kojem je boravio daljnjih 169 dana u sobi broj 16, površine 7,51 m², volumena 22,53 m³, s još jednom osobom, što se može smatrati zadovoljavajućim smještajem.

Na temelju rješenja Povjerenstva za uvjetni otpust od 3. travnja 2013., dana 17. svibnja 2013. podnositelj je uvjetno otpušten.

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

6. Kako je već prethodno naznačeno, podnositelj u ustavnoj tužbi izrijeком ističe povredu prava zajamčenih člancima 3., 16., 25. i 35. Ustava, do koje je došlo neizvršavanjem pravomoćnog sudskog naloga za poboljšanje uvjeta njegova smještaja u zatvoru.